

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 23-34-85

www.parlament.md

16

16

2012

CSN Nr. 323

Raport

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012), lectura a II.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, a examinat propunerile și obiecțiile înaintate de către deputații în Parlament, comisiile parlamentare permanente, Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și de către societatea civilă asupra prezentului proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, precum și asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.2245 din 17.10.2011, înaintat de către deputatul în Parlament Vasile Botnari, comasat la proiectul Guvernului, și raportează următoarele.

Amendamentele parvenite cu decizia argumentată a Comisiei se conțin în sinteză, care este parte integrantă la prezentul raport.

Totodată, reieșind din faptul că în cadrul ședinței la care s-a examinat proiectul în cauză, acesta nu a întrunit majoritatea de voturi, astfel Comisia nu a putut adopta o decizie pe marginea acestuia, propunem plenului Parlamentului să se expună asupra oportunității examinării și adoptării prezentului proiect de lege în lectura a doua.

**Alexandru STOIANOGLO,
Președinte al Comisiei**

Sinteza
amendamentelor la proiectul de Lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.901 din 03.05.2012), lectura II.

Nr.	Art. din proiect	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului	Decizia Comisiei
1.	Art. I, art. 3, alin. (1)	Comisia economie, buget și finanțe	Propunem ca cererea pentru obținerea documentului de călătorie sau a pașaportului să fie depusă personal, după cum prevede legea în vigoare.	- Nu se acceptă, dat fiind că tehnologia existentă pentru eliberarea pașapoartelor impune prezența personală a solicitantului la momentul depunerii cererii, pentru prelevarea amprentelor digitale. Respectiv, potrivit prevederilor proiectului, de posibilitatea depunerii cererii pentru eliberarea pașaportului sau documentului de călătorie prin reprezentant pot beneficia doar persoanele imobilizate și pentru care prelevarea amprentelor este imposibilă sau neobligatorie (copii cu vârsta sub 12 ani). Astfel, acceptarea amendamentului în cauză va priva de aceste facilități categoriile respective de persoane.
2.	Art. I, art. 3, alin. (1)	Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului	În conformitate cu art. I alin. (1) din proiectul de lege „cererea privind eliberarea pașaportului sau a documentului de călătorie se depune la organele competente în modul stabilit”. Prevederea are un caracter general. În acest context, considerăm necesară analizarea posibilității indicării exprese a articolului ce reglementează modalitatea de depunere a cererii.	- Se acceptă parțial. Se propune ca prevederea în cauză să fie completată cu cuvintele „de Guvern”.
3.	Art. II, pct. 1, art. 3 alin. (7)	Deputații în Parlament: A.GUȚU, C.FUSU, B.VIERU, M.GHIMPU, I.HADÎRCĂ, O.BODRUG, V.SAHARNEANU,	La art. 3, alin. (7), după expresia „limba de stat” de suprimat expresia „și în limba rusă”. Propunem acest amendament dat fiind faptul că Republica Moldova nu este un stat polietic și în această ordine de idei considerăm inoportun denumirea câmpurilor informaționale din actele de identitate (pașapoarte, buletine de identitate) în limba rusă.	- Nu se acceptă.

		V.NEMERENCO, V.MUNTEANU, GH.BREGA		
4.	Art. II, pct. 1, art. 3 alin. (1 ¹) lit. f)	Comisia drepturile omului și relații interetnice	Punctul 1 al art.II din proiect, lit.f) al art.3, se completează în final cu sintagma: „în cazul persoanei care renunță la numărul de identificare de stat și evidența automatizată a datelor personale”. * Amendamentul în cauză a fost înaintat și de către Mitropolia Moldovei.	- Nu se acceptă, din următoarele argumente: 1. Introducerea sintagmei „și evidența automatizată a datelor personale” contravine prevederilor art. 13 din Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr.467 din 21.11.2003, care stabilește că: „Registrul de stat al populației este un sistem unic integrat de evidență automatizată a cetățenilor Republicii Moldova, a cetățenilor străini și a apatrizilor domiciliați permanent sau aflați temporar pe teritoriul țării, precum și a cetățenilor Republicii Moldova plecați peste hotare pentru a se stabili permanent sau temporar pe un termen mai mare de 3 luni”. De asemenea, buletinul de identitate provizoriu este un document de strictă evidență, care se duce automatizat și a cărui evidență este imposibilă fără includerea datelor personale de bază ale titularului (personalizarea documentului). Excluderea evidenței automatizate a acestor documente va spori posibilitatea falsificării lor, ceea ce pune sub pericol securitatea statului, raporturile juridice și procesul electoral. Concomitent datele personale ale titularului de acte constituie atribute și ale altor entități informaționale de evidență automatizată, inclusiv din cadrul altor instituții (registru de stat al transporturilor, registrul conducătorilor de vehicule, evidența fiscală, asigurări sociale, sistemul de învățământ, medicină, etc.) și servesc la schimbul de informații interinstituțional. Totodată, Comisia propune excluderea din lit. f) a cuvintelor „din considerente religioase”.

5.	Art. II pct. 1, art. 3 alin. (7)	Deputat Inna ȘUPAC	<p>На данный момент представители национальных меньшинств, имеют право по желанию лица, при заполнении удостоверений личности на русском языке указывать его отчество в соответствии с нормами родного языка. В данном проекте этот пункт исключается.</p>	<p>- Nu se acceptă, dat fiind că:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul în cauză nu conține reglementări ce se referă la patronimic. 2. Unul dintre obiectivele de bază ale proiectului este protejarea datelor cu caracter personal, iar Legea privind protecția datelor cu caracter nr.133 din 08.07.2011, atribuie originea etnică a persoanei la categorii speciale de date cu caracter personal. Respectiv introducerea patronimicului în buletinul de identitate indică direct apartenența titularului la un grup etnic și vine în contradicție cu prevederile acestei legi. 3. Buletinul de identitate este act ce confirmă identitatea titularului și nu are ca scop reflectare originii etnice a acestuia. Dovada apartenenței etnice și a prenumelui părinților se poate face cu certificatul de naștere.
6.	Art. II pct. 2, art. 4 alin. nou (1 ⁴)	Deputat Petru ȘTIRBATE	<p>Deoarece Codul civil la articolul 21 "Capacitatea de exercițiu a minorului care a împlinit vârsta de 14 ani", alineatul (1) prevede că: "Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani încheie acte juridice cu încuviințarea părinților, adoptatorilor sau a curatorului, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu încuviințarea autorităților publice".</p> <p>Astfel nu este indispensabilă prezența părintelui, ci doar este necesară exprimarea acordului acestuia.</p> <p>În această ordine de idei, consider și propun următorul amendament la articolul 4, Legea privind actele de identitate ale sistemului național de pașaportizare. Propun un alineat (1⁴) cu următorul conținut:</p> <p>"În cazul minorilor care au împlinit vârsta de 16 ani, cererea se depune de către solicitant în prezența unuia dintre părinți. Iar în cazuri imposibilității acestuia de a fi prezent, în lipsa părintelui, cu anexarea la cererea depusă de solicitant al acordului scris autentificat notarial al unuia dintre părinți pentru</p>	<p>- Nu se acceptă, deoarece:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cadru legal în vigoare reglementează integral aceste situații. Astfel, potrivit prevederilor art. 19 și 20 din Codul civil al Republicii Moldova: „capacitatea de exercițiu este aptitudinea persoanei de a dobîndi prin fapta proprie și de a exercita drepturi civile, de a-și asuma personal obligații civile și de a le executa”, iar capacitatea deplină de exercițiu începe la data cînd persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vârstei de 18 ani. 2. De asemenea în art. 61 alin. (2) din Codul familiei al Republicii Moldova, este stabilit că: „părinții sînt reprezentanții legali ai copiilor lor și acționează în numele lor în relațiile cu toate persoanele fizice și juridice, inclusiv în autoritățile administrației publice și instanțele judecătorești”. Astfel, respectând condițiile stabilite de alin. 2, art. 4 din Legea privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001 (<i>Actul legislativ trebuie să corespundă</i>

			eliberarea actului de identitate.”	<p><i>dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației</i>) în proiect s-a propus o procedură, care se bazează pe respectarea cadrului legal în vigoare și prevede depunerea cererii pentru eliberarea actelor de identitate de către reprezentantul legal al persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitatea de exercițiu limitată.</p> <p>Prezența reprezentantului legal la eliberarea actelor de identitate minorilor este obligatorie și pentru identificarea acestora prin declarație scrisă.</p> <p>În cazul minorului rămas fără ocrotire părintească, inclusiv în cazul absenței îndelungate a părinților, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acestuia, conform prevederilor art. 112 din Codul familiei, se pune pe seama autorității tutelare.</p> <p>De asemenea art. 32, alin. (2) din Codul Civil stabilește că pînă la numirea tutorelui sau curatorului, atribuțiile lor sînt exercitate de autoritatea tutelară.</p>
7.	Art. V, și VI	Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului	<p>1. La Art.V, pentru o exprimare în acord cu exigențele de tehnică legislativă, sintagma „alineatul (5)” din partea finală a frazei trebuie să succeadă sintagma „articolul 44”.</p> <p>2. Tot din aceste considerente, art. VI din proiect urmează a fi revizuit redacțional.</p>	- Se acceptă.
8.		Deputat Ion CEBAN	De completat proiectul cu prevederea următoare: „pe timpul campaniei electorale buletinul de identitate provizoriu se va elibera gratuit”.	- Nu se acceptă, din motiv că nu este identificată sursa financiară, care urmează să acopere cheltuielile respective.
9.		Deputat Sergiu STATI	De completat proiectul cu prevederea următoare: „cu 2 luni înainte de alegeri de orice nivel, buletinul de identitate provizoriu nu se va elibera”.	- Nu se acceptă, deoarece refuzul eliberării actului de identitate va leza dreptul constituțional al cetățeanului la vot.

**Amendamentele parvenite la proiectul de lege
privind modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 2245 din 17.10.2011), comasat**

10.	Art.1	Guvernul	Propunerea de introducere a actului de identitate provizoriu în categoria actelor de identitate se consideră oportună. Avînd în vedere că în proiect se face referință la noțiunea „act de identitate provizoriu”, în care potrivit legislației naționale, se încadrează mai multe tipuri de acte de identitate, precum și în scopul racordării acesteia la noțiunile din Legea 273 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, se propune substituirea cuvintelor „act de identitate provizoriu” prin „buletin de identitate provizoriu”. Prin urmare, reieșind din faptul că noțiunea „buletin de identitate”, folosită în art.1 și 3 din Legea 273/1994, va include și noțiunea „buletin de identitate provizoriu” se propune excluderea pct.1 și a alineatului unu din pct.2 a proiectului.	- Se acceptă. Propunerea dată se regăsește în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012).
11.	Art.1	Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului	Proiectul propune introducerea în Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte a unei noi noțiuni „act de identitate provizoriu”. Considerăm necesar ca în textul legii să fie indicate cazurile pentru care va fi eliberat astfel de act, similar cazului cu pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, buletinului de identitate , permisului de ședere.	- Se acceptă. Propunerea se regăsește în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012).
12.	Art.1, pct.2	Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului	La art.1 pct.2, excluderea cuvîntului „naționalitatea” de la lit.i) alin.(5) art.3 din Legea nr.273/1994 lasă fără sens norma din legea propusă pentru modificare.	- Nu se acceptă, deoarece modificarea respectivă are drept scop excluderea interpretării ambigue a termenului „naționalitatea” și corelarea acestuia cu prevederile Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă care operează cu acest termen în sens de apartenență etnică, pe cînd în actele de identitate se indică cetățenia.
13.	Art.1, pct.2	Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului	La Art.1 pct.2 cuvintele „Buletine de identitate” urmează de corectat în „Buletinele de identitate”.	- Se acceptă formal, deoarece în urma comasării proiectelor, norma inclusă la aliniatul 1 din punctul 2 va fi exclusă.
14.	Art.1 pct.2	Deputat Igor VREMEA	Care este logica excluderii din lit.i) a art.3 din Legea 273 a cuvîntului „naționalitatea”.	- Modificarea respectivă are drept scop excluderea interpretării ambigue a termenului „naționalitatea”

	<i>art.3</i>			și corelarea cu Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă care operează cu acest termen în sens de apartenență etnică, pe când în actele de identitate se indică cetățenia.
15.	<i>Art.1, pct.3</i>	<i>Direcția Juridică a Secretariatului Parlamentului</i>	Reprezentarea este reglementată în legislația națională în art.242, 246 din Codul Civil, iar procura este unul din principalele documente prevăzute de legislație pentru atestarea împuternicirilor – art.252 din Codul Civil. Scrisoarea recomandată nu este prevăzută de legislația națională ca document care ar împuternici reprezentantul să reprezinte interesele unei persoane, prin urmare propunerea din Art.I, pct.3, pentru modificarea art.4 alin.(4) din Legea nr.273/1994, considerăm că nu este adecvată.	- Se acceptă parțial, deoarece scrisoarea recomandată este un mijloc de transmitere titularului a documentelor prin intermediul rețelelor poștale și nu se referă la institutul de reprezentare a persoanei. Totodată, în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012) este propusă o altă formulare a aliniatului respectiv.
16.	<i>Art.1, pct.2 art.3</i>	<i>Guvernul</i>	Alineatul doi din pct.2 urmează a fi exclus, deoarece competența Guvernului de a stabili modul de perfectare și eliberare a actelor de identitate este prevăzută în art.4 alin.(1) din Legea 273/1994. Totodată, pentru reflectarea naturii juridice a buletinului de identitate provizoriu, se propune introducerea alin.(1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Buletinul de identitate provizoriu se eliberează cetățenilor Republicii Moldova pe o perioadă determinată de timp pentru utilizare pe teritoriul republicii. Forma și conținutul buletinului de identitate provizoriu se stabilesc de Guvern.”	- Se acceptă parțial, dat fiind că în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012) este propusă o altă formulare a aliniatului respectiv și care determină exhaustiv conținutul, termenul de valabilitate și categoriile de persoane beneficiare de acest document.
17.	<i>Art.1, pct.2 art.3</i>	<i>Guvernul</i>	Alin.(5): 1. Lit.h ¹ urmează a fi exclusă, deoarece datele de identificare a persoanei fizice se introduc în actele de identitate în conformitate cu certificatele de stare civilă (certificatul de naștere, certificatul de căsătorie etc.), în care nu se conține prenumele tatălui, dar sunt indicate datele părinților. Specificarea prenumelui unuia dintre ei ar fi discriminatorie în raport cu celălalt părinte, mai ales că prenumele tatălui nu constituie un indice de bază la identificarea persoanei, cum ar fi numărul de identificare de stat (IDNP). Nici recomandările ICAO nu prevăd înscrierea în actele de identitate a unor asemenea date;	- Se acceptă. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012) nu conține asemenea propuneri.

			<p>2. La lit.i) sintagma „Aceste date nu se indică” se substituie cu sintagma „Această informație nu se înscrie”, iar după cuvântul „umanitară”, se completează cu sintagma „buletinul de identitate pentru apatrizi și permisul de ședere provizorie pentru apatrizi ”;</p> <p>3. Lit.r) va avea următorul cuprins: „r) domiciliul și data stabilirii acestuia (cu excepția permiselor de ședere provizorie și a buletinului de identitate pentru beneficiarii de protecție umanitară)”.</p>	
18.	Art.I, pct.3 art.4	Guvernul	<p>La art.4 se propune expunerea alin.(1³) în următoarea formulare: „(1³) Cererea pentru eliberarea actelor de identitate se depune la organele competente, în modul stabilit, de către solicitant, iar în cazul persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu limitată, în calitate de solicitant acționează reprezentantul acestuia împuternicit prin lege, cu condiția prezenței obligatorii a persoanei însoțite. În cazul persoanelor imobilizate, aflate la tratament prin constrângere, în arest preventiv sau în detenție, cererea poate fi depusă prin reprezentantul acestora.”</p>	<p>- Se acceptă. Propunerea dată se regăsește în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012).</p>
19.	Art.II	Guvernul	Punctul 1 se propune a fi exclus.	- Se acceptă.
20.	Art.III	Guvernul	Alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Prezenta lege intră în vigoare după 3 luni de la data publicării.”	- Propunerea dată se regăsește în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.901 din 03.05.2012) la care termenul de intrare în vigoare este 6 luni de la data publicării.
21.	Art.III	Guvernul	Articolul se completează cu alin.(2) cu următorul cuprins: „(2) Buletinele de identitate și permisele de ședere eliberate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi vor fi valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate al acestora”.	- Se acceptă.

Alexandru STOIANOGLO,
Președinte al Comisiei

